

Druga generacija poslijediplomskog specijalističkog studija Javna uprava na Sveučilištu u Zagrebu

Kad je u ožujku 2006. pokrenut poslijediplomski specijalistički studij *Javna uprava* Sveučilišta u Zagrebu,¹ čitav je projekt bio pomalo nesiguran. Usprkos ugovoru koji su za izvođenje toga studija potpisali Vlada Republike Hrvatske i Sveučilište u Zagrebu, već je iz sadržaja samog ugovora bilo jasno da potpora Vlade nije dovoljno čvrsta. Bilo je predviđeno da se studij kandidata iz državne uprave stipendira s relativno niskim iznosom stipendije, ispod stvarne ekonomske cijene, a i to na teret onog tijela državne uprave u kojem je kandidat u državnoj službi. Nije se ostvario prijedlog Sveučilišta da se studij svih dvadeset kandidata iz državne uprave financira jedinstvenim iznosom koji bi plaćalo Ministarstvo financija. Takva je odredba praktično onemogućila selekciju kandidata i u prvoj, ali i u drugoj generaciji koja je započela s nastavom u proljeće 2007. Osim toga, studij se izvodio na temelju jamstva Senata Sveučilišta, a ne na temelju dopusnice Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, kao i praktično svi ostali poslijediplomski studiji te akademske godine. Studij je bio nov, dočekan s određenim otporima iz pojedinih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Usprkos tome, zahvaljujući podršci i entuzijazmu uključenih nastavnika, a još više studenata prve generacije, studij je zauzeo određeno mjesto u sklopu širih napora usmjerenih prema uspostavi sustava cjeloživotnog obrazovanja, kao i stručnog usavršavanja državnih službenika. Nekoliko studenata prve generacije u kratkom je roku položilo sve predviđene ispite i udovoljilo ostalim propisanim obvezama te se nalazi pred dovršenjem

¹ Šira informacija o studiju u: Ivan Koprić: Poslijediplomski specijalistički studij Javna uprava na Sveučilištu u Zagrebu, *Hrvatska javna uprava* br. 1/2006, str. 29–32.

i obranom radova te stjecanjem stručnog naziva specijalista javne uprave. Prema izjašnjenjima samih studenata, odreda upravnih praktičara iz državne uprave te lokalne i regionalne samouprave, studij im je značajno pomogao u stjecanju novih znanja, vještina i kompetencija nužnih za rad u suvremenoj javnoj upravi.²

Zbog velikog interesa samih kandidata koji nemaju prethodno sveučilišno obrazovanje u području prava ili politologije, za drugu je generaciju pripremljen razlikovni semestar. Njegova je svrha upoznati studente s onim temeljnim informacijama i znanjima koje nisu stjecali u prethodnom obrazovanju, a nužna su za aktivno sudjelovanje u nastavi poslijediplomskog studija. Riječ je o tri predmeta, i to *osnovama politologije, uvodu u upravno pravo i javnu upravu te oblikovanju organizacijske učinkovitosti*. U drugoj je generaciji oko 40% upisanih prošlo nastavu razlikovnog semestra, što svjedoči o sve većem interesu za studij službenika kojih je prethodna obrazovna priprema bila izvan područja prava i politologije.

I drugu su generaciju pratili problemi financiranja odnosno stipendiranja, no s novelom ugovora, povećanjem školarine i preuzimanjem jednog dijela obveze na trošak Središnjeg državnog ureda za upravu nazire se uspostava trajnijeg i kvalitetnijeg sustava stipendiranja. Naime, od zainteresiranih kandidata velik je broj njih odustao čak i od prijave na studij zbog nevoljkosti njihovih upravnih rukovoditelja da pristanu da trošak studija tereti njihove proračunske stavke. Kvalitetnije financiranje omogućit će angažman većeg broja nastavnika, suradnika i eksperata, posebno onih iz inozemstva, što će osigurati povećanu razinu kvalitete nastave.

Također, studij je dobio dopusnicu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, čime je trajno učvršćena njegova pozicija u sustavu visokog obrazovanja. Ujedno, time je učinjen korak prema modernijem sustavu upravnog obrazovanja kakav postoji u čitavoj Europi, podjednako na njezinom Zapadu, kao i u tranzicijskim zemljama.³

I na kraju, vrijedi napomenuti da je ovaj studij, kao jedini u Hrvatskoj, posebno potenciran i pozitivno vrednovan u izvještaju inicijative SIGMA

² O trendovima u razvoju upravnog obrazovanja šire u: Ivan Koprić: Trendovi u razvoju i mogućnosti kvalitetnijeg upravnog obrazovanja u Hrvatskoj. U: Jakša Barbić (ur.) *Modernizacija pravnog obrazovanja*, Zagreb: HAZU, 2007, str. 40–62.

³ Za iscrpan pregled vidjeti Anamarija Musa, Vedran Đulabić, Tijana Vukojičić, Mihovil Škarica: Obrazovanje za javnu upravu: pregled diplomskih programa javne uprave u zapadnoeuropskim zemljama, *Hrvatska javna uprava* br. 2/2007, str. 289–317, te Anamarija Musa, Vedran Đulabić, Tijana Vukojičić, Mihovil Škarica: Obrazovanje za javnu upravu: pregled diplomskih programa javne uprave u tranzicijskim zemljama, *Hrvatska javna uprava* br. 3/2007, str. 563–594.

o stanju javne uprave u Hrvatskoj kako za 2006., tako i za 2007.⁴ Budući da je taj izvještaj podloga za izvještaj Europske komisije o napretku Hrvatske u procesu pridruživanja Europskoj uniji, očito je kako je važnost takvog studija u procesu modernizacije hrvatske uprave i međunarodno prepoznata.

Uzevši sve zajedno, može se zaključiti da se nakon svojevrstnih porođajnih muka ovaj specijalistički poslijediplomski studij sve brže stabilizira. Studij sve više privlači kandidate koji rade u javnoj upravi, a nemaju prethodne obrazovne pripreme u područjima prava i politologije. U okviru Sveučilišta u Zagrebu razvijaju se i drugi studiji po sličnom modelu suradnje sveučilišnih institucija, javnih znanstvenih instituta i znanstvenika i eksperata iz Hrvatske i inozemstva, poput studija *Upravljanje gradom* i drugih, što smanjuje početne otpore i animozitete na samom Sveučilištu odnosno njegovim fakultetima. Studij su polaznici izvrsno prihvatili te marljivo i s puno entuzijazma ispunjavaju sve svoje studentske obaveze. Sveučilište u Zagrebu pruža čvrstu i stalnu podršku studiju, na razini upravljačke strukture, putem pomoćno-tehničkih službi, a sve više i putem svojih sastavnica.

Ostaje naravno značajan prostor za unapređenje, u pogledu kvalitete obrazovne usluge, selekcijskog postupka prilikom upisa, a posebno u pogledu mijenjanja društvenog stajališta prema studentima koji taj studij završe. Napose je nužno uključiti ga u propise odnosno kolektivne ugovore koji reguliraju uvjete zapošljavanja na višim rukovodećim mjestima u javnoj upravi, odnosno dodatke na plaću, a bilo bi nužno uključiti ga i među programe službene izobrazbe državnih⁵ i lokalnih službenika. Ni na jednom od tri spomenuta segmenta studij zasad nije dobio prikladno mjesto, što pokazuje da ga u domaćem kontekstu ne vrednujemo jednako kao što je vrednovan u međunarodnim, već spomenutim dokumentima.

Ivan Koprić*

⁴ V. Croatia: Public Service and the Administrative Framework, Assessment, June 2006, na <http://www.sigmaweb.org/dataoecd/5/8/38149012.pdf> te Croatia: Public Service and the Administrative Framework, Assessment, June 2007, na <http://www.sigmaweb.org/dataoecd/30/6/39671133.pdf>

⁵ V. Katalog programa izobrazbe za siječanj – lipanj 2007. Zagreb: Središnji državni ured za upravu.

* Prof. dr. sc. Ivan Koprić, predstojnik Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (head of the Chair of Administrative Science, Faculty of Law, University of Zagreb)